

09.11.2024

Data wydarzenia: 11.11.2024 - 31.12.2024

Literatura (po) pandemii. Zaproszenie do 14. numeru „Czytania Literaturoznawczych”

Typ wydarzenia: Call for papers

Organizatorzy: Uniwersytet Łódzki

Żyjemy w epoce postpandemicznej, gdy zagrożenie spowodowane koronawirusem zdaje się należeć do przeszłości. Ale przecież pamiętamy czas opustoszałych ulic, zamkniętych szkół, biur, sklepów, kin. I ludzkich twarze ukrytych za maseczkami. Pamiętamy kolejne lockdowny, zamykające nas w domach, niepewność i strach o los własny i najbliższych. Ale jak pamiętamy? Jako obrazy z oddalającej się szybko przeszłości? Przeróżające, to prawda, ale na szczęście minione, dziś niemal zatarte, coraz bardziej odległe. Czy przeciwnie – jako doświadczenie zachowujące ciągle znaczenie i aktualność? Czy powrót do tak zwanej normalności wymazał już rany (po) pandemii, czy jednak naznaczeni jesteśmy w sposób trwały traumami tamtych wydarzeń?

Zastanawiając się, jak pandemia zmieniła Europę, bułgarski politolog, Iwan Krastew, zauważył: „choć wielkie epidemie wcale nie występują tak rzadko, z jakiegoś powodu ich nadejście zawsze nas zaskakuje. Resetują nasz świat podobnie jak wojny i rewolucje, a jednak nie wiedzieć czemu, nie zostawiają w naszej pamięci porównywalnych śladów”. Z kolei redaktorzy tomu *To wróci. Przeszłość i przyszłość pandemii*, który ukazał się w roku 2022, stawiali pytania „o sens tego, co widzimy: czy na naszych oczach kapitalizm został zawieszony?; państwo wróciło do swoich obowiązków?; społeczeństwo się odbudowało?” I odpowiadali: „Dzisiaj już wiemy, że odpowiedź na wszystkie te pytania brzmi: nie”.

A jaki jest bilans tamtego czasu w literaturze? To dobry moment, aby się nad tym zastanowić – wiosną 2025 roku minie pięć lat od pierwszych doniesień dotyczących wzrostu zachorowań na COVID-19. Co przyniosło doświadczenie pandemii koronawirusa w przestrzeni publicznej (promocje książek, spotkania autorskie, debaty etc.) ? Jak zmieniło ono sposoby obcowania czytelników z literaturą? Jak wpłynęło na twórców? Czy stało się inspiracją do podejmowania nowych tematów i szukania nowych poetyk? Czy lockdown i przymusowa izolacja sprzyjały realizacji artystycznych projektów ? A sama literatura – w jaki sposób „wykorzystała” pandemię? Jaki jej obraz przyniosły/przynoszą teksty dokumentarne, eseistyczne, prozatorskie, poetyckie? Czy pojawiły się nowe estetyki i języki opisu? Czy raczej

korzystano ze znanych wcześniej poetyk i konwencji, aby „opowiedzieć” pandemię? Jak funkcjonowała wówczas literatura gatunkowa – czy anektowała aktualną problematykę, czy nadal stanowiła przede wszystkim propozycję eskapistyczną? Czy zatem pandemia posiada potencjał i siłę, mogącą oddziaływać zarówno na pole literackie, jak i na realizację poszczególnych projektów? Warto się także zastanowić, czy można dostrzec próby przepracowania przez teksty żałoby indywidualnej i zbiorowej po ofiarach pandemii? Czy też pamięć i żal po zmarłych nie zostały dotychczas wyrażone, bo być może zbyt mały dystans dzieli nas wciąż od tamtych wydarzeń i odpowiedzią literatury na żałobę jest cisza?

W kontekście powyższych pytań interesuje nas interpretacja konkretnych tekstów literackich reprezentujących różne gatunki, estetyki i style. Ważna wydaje się tu także kwestia aktualizacji tekstów kanonicznych (np. *Dekameron*, *Dżuma*) w odniesieniu do doświadczeń związanych z koronawirusem. Interesują nas również ujęcia ogólne, próby syntezy czy studia teoretyczne, poświęcone fenomenowi pandemii w literaturze (polskiej i obcej).

Na wstępne deklaracje tematów oraz krótkie abstrakty czekamy do 31.12.2024 roku, na gotowe artykuły do 31.03.2025 roku. Zapraszamy także do nadsyłania propozycji do działów stałych pisma: artykułów, omówień, recenzji, wywiadów. Wszystkie zgłoszenia prosimy kierować na jeden z poniższych adresów:

Krystyna Pietrych pietrych@op.pl

Anita Jarzyna anitajarzyna@gmail.com

Opłata: bez opłat